

č. 18 ř. z. Takové věcné právo vzniká teprve vkladem zástavního práva (§ 451 obč. zák.) anebo záznamem, který později bude spraven (§ 453 obč. zák.). To však neznamená, že by součástí knihovního tělesa, na kterém je zapsána poznámka pořadí, mohly býti bez závad odepsány bez souhlasu toho, kdo může předložití výměr povolující dotčenou poznámku. Vždyť kdyby vlastník nemovitosti mohl i po odevzdání výměru věřiteli libovolně s nemovitostí nakládati a rozhodnouti o tom, pro jakou část knihovního tělesa má nadále poznámka platiti, byl by zmařen účel poznámky, totiž opatřiti věřiteli knihovní zajištění v poznamenaném pořadí i pro případ zcizení nemovitosti (§ 56, odst. 2, knih. zák.). S poznámkou po jejím zápisu může v zákonné lhůtě nakládati (§§ 56 a 52 knih. zák.) a ji tedy také co do obsahu omeziti jen ten, kdo může předložití vyhotovení výměru. Bez předložení výměru nemohla proto býti část knihovního tělesa odepsána bez přenesení poznámky pořadí, jak o to žádají stěžovatelé. Rozhodnutí č. 10288 Sb. n. s., jehož se stěžovatelé dovolávají, se na souzený případ nehodí, neboť tam šlo jen o to, zda nabyvatelé pozemků, na kterých byla poznámka pořadí a které byly pravoplatně bez závad odepsány, měli zkoumati, zda byly pozemky odepsány právem či nikoliv.

Čís. 16179.

Na náhradové pohledávce pojistníkově z odpovědnostního pojištění přísluší Úrazové pojišťovně dělnické a Ústřední sociální pojišťovně za dávky poskytnuté poškozenému na základě jeho úrazového resp. nemocenského pojištění přednostní zákonné zástavní právo ve stejném pořadí, jež však předchází stejnorodému nároku poškozeného na úhradu toho, co nedostal od jmenovaných pojišťoven.

(Rozh. ze dne 9. června 1937, R I 262/37.)

Prv ý s o u d rozvrhuje pojistnou náhradu Vliéma M. ve V. 49.000 Kč složenou pojišťovnou C., přikázal celou částku Úrazové pojišťovně dělnické v P., a to jednak 27.603 Kč 20 h na úplné zaplacení její přihlášené pohledávky z rozsudku krajského soudu civilního v P., jímž jí byla prisouzena náhrada měsíčního důchodu vyplaceného Antonínu D. od 15. července 1933 do 16. září 1936 a náhrada sporu, dále na útraty exekuce a intervence, na 5% úroky z části vyplaceného měsíčního důchodu od 20. května 1935, jednak na další měsíční důchod 600 Kč, který bude vypláceti pojištěnci Antonínu D. až do doby, kdy se skutečností rozhodující pro vyměření důchodu nezmění. Kdyby pak z jakékoli příčiny celou částku 49.000 Kč nevyplatila jmenovanému pojištěnci, přikázal soud zbývající částku Antonínu D. na částečné zaplacení jeho pohledávky ze smíru krajského soudu civilního v P. 45.000 Kč a útraty exekuce 480 Kč, v kterémžto případě jest Úrazová pojišťovna dělnická v P. povinna vrátiti nevyčerpaný zbytek soudu. R e k u r s n í s o u d na rekurs Ústřední sociální pojišťovny v P. a Antonína D. uložil prvému

soudu, aby po právní moci zrušujícího usnesení řízení doplnil a znova rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacím rekursům všech tří účastníků.

Důvody:

Rekursní soud vycházel v podstatě ze stanoviska, že Úrazová pojišťovna dělnická pro Čechy v P. má pro svou pohledávku přednostní pořadí i před nárokem Ústřední sociální pojišťovny v P., že však jí měla býti přikázána pohledávka jen potud, pokud byla stanovena rozsudkem. V prvním směru nelze souhlasiti s právním názorem rekursního soudu. Ustanovení § 47 zák. ze dne 28. prosince 1887, č. 1 ř. z. z roku 1888 o úrazovém pojištění dělníků nespovídá o takovéto přednosti pohledávky Úrazové pojišťovny. Jestliže se podle § 47, odst. 1, řeč. zák. řídí odpovědnost osob tam uvedených platnými zákonnými předpisy, tedy i předpisem § 10 zák. ze dne 9. srpna 1908, č. 162 ř. z. (od 1. listopadu 1935 předpisem § 54 zák. ze dne 26. března 1935, č. 81 Sb. z. a n. o jízdě motorovými vozidly) a § 127 zák. o pojistné smlouvě ze dne 23. prosince 1917, č. 501 ř. z. (srov. rozhodnutí č. 1628 Sb. n. s.), má to v souzené věci ten význam, že pro nárok Úrazové pojišťovny dělnické vázne zákonné zástavní právo na pojistníkově úhradové pohledávce z odpovědnostního pojištění a tedy i na složené částce. To zákonné zástavní právo pak vzniklo již pojistnou příhodou (srov. č. 15610 Sb. n. s.). Totéž však platí i pro nárok Ústřední sociální pojišťovny podle § 246 zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n. v doslovu zákona č. 184/1928 Sb. z. a n. a ve znění vládní vyhlášky č. 112/1934 Sb. z. a n., jak nejvyšší soud podrobně vyložil v rozhodnutí č. 14422 Sb. n. s. Ustanovení § 247 uved. zák. o soc. poj. nemá v souzené věci významu, ježto nejde o postih tam upravený. Obě přednostní zákonná zástavní práva, totiž Úrazové pojišťovny dělnické a Ústřední sociální pojišťovny požívají tedy stejného pořadí. V druhém směru jest ovšem správné, že pro přisouzení pohledávky Úrazové pojišťovny dělnické — a stejně i pohledávky Ústřední sociální pojišťovny — jest pro rozvrh rozhodující exekuční titul. Rekursní soud však přehlédl, že rozsudkem krajského soudu civilního v P. ze dne 10. dubna 1936, č. j. Ck IX 121/35-15, byl přisouzen Úrazové pojišťovně dělnické také důchod měsíční 600 Kč, počínaje od 17. září 1936 (§ 406, druhá věta, c. ř. s.). Je tedy přisvědčiti aspoň částečně dovolacím vývodům jednak Ústřední sociální pojišťovny, jednak Úrazové pojišťovny dělnické, avšak na rozhodnutí o dovolacích rekursech to nemá vlivu, poněvadž nelze rozhodnouti ve věci před doplněním řízení v prvé stolici, takže zůstane při zrušení vyřčeném rekursním soudem.

Dovolací rekurs Antonína D. není odůvodněn, pokud jím dovolací stěžovatel uplatňuje výhradně svoje domnělé přednostní právo před oběma jmenovanými pojišťovnami, řídě se dobou vzniku soudcovského práva zástavního. Poškozený Antonín D. není ovšem vyloučen z účasti v rozvrhovém řízení, avšak podle ustanovení § 47 úraz. zák. a § 246 zák. o soc. poj., jak bylo již dříve vyloženo, má nárok toliko na náhradu toho, co nedostal od jmenovaných pojišťoven, a na to, co zbude ze slo-

žené částky po úhradě jejich pohledávek (srov. rozh. č. 8526 Sb. n. s.). To všem předpokládá stejnorodost těchto nároků. Antonín D. se ovšem zmiňoval v přihlášce též o bolestném zahrnutém v přihlášené pohledávce, avšak svůj nárok vůbec opírá jen o soudní smír. Soudním smírem poškozeného se škodci ze dne 12. září 1935, č. j. Ck IX 294/33 nemohly však býti nároky jmenovaných pojišťoven dotčeny, neboť pro ně vázlo zákonné zástavní právo již z doby dřívější (srov. rozh. č. 15109 Sb. n. s.). Ostatně jeho závěrečné tvrzení v dovolacím rekursu ani nesouhlasí s tím, co uvedl v tom směru v oné své přihlášce. Po rozvrhu bude na prvním soudě, aby ve smyslu § 286 ex. ř. postupoval obdobně podle ustanovení §§ 212 a násl. ex. ř., zejména §§ 216, 217, 218, odst. 1, a 219 ex. ř.

Čís. 16180.

Je-li proti žalobnímu nároku namítáno k započtení více pohledávek, jichž souhrn převyšuje zažalovanou pohledávku, nastává účinek zahájené rozepře v příčině každé jednotlivé pohledávky, namítané k započtení, ovšem jen do výše žalobního nároku.

(Rozh. ze dne 9. června 1937, R I 582/37.)

Proti žalobě Terezie K., podané u okresního soudu v U. pod C 144/36, již se žalobkyně domáhá na žalované zaplacení 112.250 Kč s přísl., vznesl žalovaný Vilém J. námitku zahájeného sporu u krajského soudu civilního v P. Ck XIII a) 202/34, kde nynější žalobkyně Terezie K. namítá jako žalovaná zažalovanou pohledávku k započtení. Soud první stolice vyhověv námitce zahájené rozepře, odmítl žalobu. Důvody: Námitka zahájené rozepře předpokládá podle §§ 232, 233 c. ř. s. totožnost stran a totožnost sporného předmětu. Spisy Ck XIII a) 202/34 jest zjištěno, že v dotčeném sporu Vilém J. (nynější žalovaný) žaluje Terezii K. (nynější žalobkyni) o zaplacení 6.250 Kč. Podle uvedeného zjištění jest viděti, že jest tu totožnost stran, avšak v obou sporech mají strany postavení opačné. Jest nesporné, že základem resp. právním důvodem jak souzené žaloby zn. sp. C 144/36, tak i námitek nynější žalobkyně ve sporu zn. sp. Ck XIII a) 202/34 jest nájemní smlouva o pensionu »J.« v M. P., který nynější žalobkyně Terezie K. najala od žalovaného v březnu 1933 na dobu tří po sobě jdoucích let, a že žalobkyně veškeré nároky v obou dotčených sporech vyvozuje výhradně z řečené smlouvy jako nárok na náhradu škody vzešlé jí z nájemní smlouvy. Dále jest nesporné, že v souzené žalobě vymáhaná kauce 6.000 Kč jest totožná s kaucí ve sporu Ck XIII a) 202/34, rovněž tak položky 6.250 Kč z důvodu nájemního a »inventář« jsou shodné s položkou ve sporu Ck XIII a) 202/34 s tím rozdílem, že posléze uvedená položka v nynějším sporu jest o něco nižší, a stejně jest tomu tak u položky »ušlý zisk« 12.300 Kč, kde v uvedeném dřívějším sporu jest žalováno o 18.000 Kč,